

GORENJEČ

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5'60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petletno vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja na pristavi gospoda K. Floriana v »Zvezdi«. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Mesečna priloga:

„Slovenski Tehnik“.

Karavanška železnica.

Jutri se slovesno otvori karavanška železnica s progo Celovec-Jesenice ter Beljak-Podrožica-Jesenice. S tem je dovršen drugi del zveze Dunaja s Trstom. V juliju smo obhajali slovesno otvoritev bohinjske železnice, in v par letih bo dokončan zadnji del — turska proga.

Celovec in Beljak, koroški mesti, s katerima so že naši dedje imeli živahne kupčijske zveze, kamor so pošiljali naši Gorenjci svoje otroke očit se obrtov in pa — nemškega jezika, se zvezeta z našim najvažnejšim industrijskim krajem, z Jesenicami in se približata Gorenjski za več nego polovico prejšnje vožnje. Po lepi zemlji bo tekla karavanška proga, pozdravljali jo bodo snežni velikani ob kranjsko-koroški meji, stari vetrinjski samostan, sloveča romarska cerkev žihpoljska, ponosni kombreski grad bodo gledale potnikove oči, da slednjic zakrije 8 kilometrov dolgi karavanški predor, ki veže Kranjsko s Koroško, pogled na krasno zemljo Koroško.

Slavnost se prične v Beljaku, odkoder se odpeljejo slavnostni gostje z železniskim ministrom Derschalto na čelu proti Podrožici na Jesenice, odtod pa v Celovec, kjer bo

slavnostni obed. Po slovenskih krajih teče železnica, toda ne vemo, če bodo plapolale ob otvoritvi ob progi tako ponosno naše trobojnice, kakor so vihrale v juliju po Gorenjskem in Primorskem proti do sinje Adrije. Mnogo pomembnejša ali narodno zavzednega ljudstva biva ob teh progah, izobraženstvo razen duhovščine je skoro izključno nemškega mišljenja in vendar je tukaj tekla — zibelka slovenskega naroda. Vrli Šentjakobčanje se krepko drže narodni prapor, toda drugod se po še pred desetletjem popolnoma slovenskih tleh sopiri ošabni tujec, ki si je s pomočjo vlade, nemških uradnikov in pomembnih učiteljev duševno in gmotno zaslužil precejšnji del slovenskega ljudstva.

Velenemski železniški minister bo menda holj žarečega lica prisostvoval slavnosti, kakor ob otvoritvi bohinjske proge, saj mu sedaj ne bodo povsod tako glasno doneli slovenski glasovi na rahlo čuteče uho. Ali prepričati se mora vendar, če gori le še količjak narodnega bonosa v teh krajih, da za njegove končne cilje še ni pripravljena južna Koroška. Odršana veja slovenskega debla so bili dosedaj po Karavankah od nas ločeni Korošci, ali gospodarsko zblizanje, katero prinese jutri otvorjeni Karavanški predor, zblizja nas gotovo z našimi severnimi brati tudi na narodnem polju.

Še predno se je otvorila ta železnica, začutili smo skoro po vsem Gorenjskem živo zanimanje za vrle Korošce, ki so nam po-

stali tako simpatični radi svoje energične borbe za pravično volilno preobnovo. Društva in posamezniki si trumoma naročujejo »Mir«, da se pouče natančneje o njihovih doslej precej neznanih razmerah, vsaka nedelja, vsak praznik pa gotovo privede več Gorenjcev onstran predora, da se spozna z najbližjimi sosedi. Gospodarske zveze, ki so se precej prekinile, odkar je prenehal stari promet po pošti in velikih »parizarjih«, se s podvojeno silo ponove in sveži veter zapíše tudi po sedaj meglenem narodnem koroškem ozračju.

Vrta slovenska jeseniška postojanka kot najbližja soseda, pač čuvaj pazno na tej strani predora, da ne bo tujec segel še bolj po lepi gorenjski strani, da bo nova proga gospodarsko in narodno Korošcem in Gorenjcem v korist!

V zadnjem trenutku!

(Dopis našega odličnega sotrudnika.)

»Slovenska zveza« je izrekla popolno zaupanje svojim članom, ki so v volilnem odseku. Izdajalec Šuštersič in »štreber« Ploj sta dobila od svojih tovaršev priznanje za to, da sta prodala življenske interese koroških Slovencev, da sta v slepi pokorščini do vlade v nadi, da jih za to poletni izredno odlikovanje, podpisala smrtnico koroškim Slovencem, s tem pa obenem najobčutnejše oslabilo slovensko pozicijo na Gorenjskem.

Kako pa si naredil? Daj, no, se mene razsvetliti s svojo izkušeno modrostjo, da zopet pridem do kake boljše službe. Ako mi bo pomagal tvoj svet, bova pa zapila skupaj vse, kar bom sam prisleparil od nevednih ljudi.

No, naj pa bo, ker si ti! Torej poslušaj me ter si dobro zapomni, kar ti povem! Stopil sem v politično službo in postal sem tudi sam političen. Moj šef, ki vodi ves urad, kakor se njemu zdi prav in potrebno, je hud Nemec. Zato je v svojem imenu izpremenil slovenski ž v nemški *sch* in povsod, kjer le more, stopa prav trdo na prste Slovencev. Da bi se prikupil njemu, začel sem se jaz prav robato zabavljati na Slovence v njegovi navzočnosti in v svojem imenu sem začel pisati *sch* namesto *ž* in *ai* namesto *aj*. Tako sem tudi jaz postal trd Nemec. Vsled tega sem prišel pri šefu v tako milost, da

PODLISTEK.

M u h e.

Hvaležnost sveta.

Hvaležnosti le malo je na sveti; posebno, kdor za svoj slovenski rod pošteno dela ter se zanj žrtvuje, naj pazi, da ga kak slovenski trot s katoliško gorjačo ne pobije, povrh pa še z gnojnico oblije!

S—n.

Pri politični.

O tovariš mojih najlepših dni, kaj pa ti delaš tukaj? Ali te še ni vzel vrag ali pa odgnal orožnik v luknjo? Ko sem se poslovil od tebe, so se že jako zanimali za tvoja lepa dejanja gospodje s pikelhavbami. Za

gotovo sem mislil, da te v kratkem povabijo na ričet.

O, kaj še! Še prav dobro se mi godi sedaj. Vse prejšnje kazni so mi izpregledane in izbrisane, postal sem državni uradnik in predstavili so me vsled zaslug, ker sem prav pošteno osleparil in odrli nekaj Slovencev, semkaj na boljše mesto, kjer bom mogel brez posebnih stroškov tudi svoje otroke izsolati za kaj takega kakor sem jaz.

Kaj? Še celo v državni službi si sedaj? Tak človek, kakršen si bil ti, pa državni uradnik!? To ni mogoče! Zakaj so pa mene, ko sem nekočkrat tebi le pomagal pri lumparijah, takoj pognali iz službe, da moram sedaj tukaj služiti za pastirja, jesti črn kruh in piti vodo, kadar mi zmanjka za jeruš.

Ker si tepec! Tako bi bil naredil kakor jaz, pa bi se še sedaj lahko mastil z dišečo pečenko ter zalival z zlahtno vinsko kapljico!

V vseh obmejnih slovenskih deželah, kjer družijo narodnostna ideja vse pošteno misleče Slovence, se je soglasno izrekla volja narodova, da ne mara volilne reforme, kakršno je sestavila vlada s sodelovanjem Šušteršičevim. Govoril je energično kot najbolj zadet Celovec, obsodil je reformo Maribor in v Gorici ter Trstu se je proklela nakana s Šušteršičem ter nemškimi strankami zvezane vlade, da umori politično del Slovencev, ki biva onstran Karavank. Vsi obmejni slovenski kraji so edini v tem, da bolje nobene volilne reforme, kakor ta, ki jo nudi vlada in Šušteršič. Narodno-napredna stranka na Kranjskem, ki zastopa veliko večino slovenskega izobraženstva, odbija od sebe tako volilno reformo, ki Slovence oškoduje na periferiji, na notranjem pa ubije politično oni del naroda, ki je po svoji izobrazbi in po svojih notranjih sredstvih v prvi vrsti poklican, da reprezentira Slovenstvo.

«Gorenjec» je že opetovano imel priliko, izreči se o splošni in enaki volilni pravici. (In še enkrat odločno povdarjamo na tem mestu, da smo načeloma za splošno in enako, a pravo volilno pravico. Op. ured.) Toda, ali je tudi naš kranjski kmet prijatelj splošne in enake volilne pravice? Ne, in tisočkrat ne! Vsi shodi nakmetih, ki so se izrekli za tako volilno pravico, so samo pesek v oči, samo hinavstvo. V resnici se kmet, ako se mu je pošteno razložilo, kaj zahteva taka reforma, nikdar in nikjer ni izrekel zanjo, kimal je le svojim duhovnim vodjem, ker se jim ustavljati ni upal radi svoje neizobraženosti. Pojdite vsi skupaj rakom žvižgat, če pravite, da naš kmet, posebno naš Gorenjec, z navdušenjem zahteva, da ima njegov hlapec, ki ne plačuje nobenega davka, ravno toliko govoriti v državi in logično tudi v deželi in občini, kakor on. Ne enega, posebno med svojimi kimovci, ne najdete, ki bi to trdil iz prepričanja!

Mi našega kmeta poznamo predobro, kima vam, ker se vas boji in pa zraven tudi, ker si misli v svoji naivnosti, da mu materialno nič ne škoduje, ali naj glasuje tako ali tako.

bi dal zame polovico svojega nemškega srca, če bi bilo treba.

In ta tvoj visoki nemški prijatelj ti je potem pomagal tudi na boljšo službo v našem mestu?

Dà! Najprej je storil vse potrebno, da so mi pri ministristvu izbrisali vse prejšnje kazni, ki sem jih svoj čas poravnal v luknjah, potem pa me je priporočil na višjem mestu, da so me v zasmeh vseh mojih preganjancev postavili semkaj na boljšo službo.

Zdaj pa vidim, da se nikjer ne služi tako lahko in tako podomače kakor pri politični. Precej bi hotel tudi jaz tebe posnemati, ali to je vrag, da nimam v svojem imenu Nemanč nobenega 2, da bi ga presukal v nemški sobi.

Vseeno si lahko pomagaš. Ime Nemanč se da prav imenitno prenarediti v Neumann. In če potem stopiš s tem svojim novim imenom pred politično, se ti takoj odpro vrata na stečaj v najlepšo bodočnost.

Kaj pa naj se zgodi s končnico 18?

Odnese naj jo slovenski hudič!

K.

Če bi šlo za prispevek k zidanju kake cerkve, farovža ali mežnarije, pač tedaj neha tudi našega kmeta pasja pokorščina in tedaj tudine bo le kimal!

Hinavstvo je vse, kar se govori, da večina slovenskega ljudstva želi enake volilne pravice. Principijelno proti splošni in enaki volilni pravici je naš kmet brez izjeme, proti vladni predlogi, ki pomeni pač precej enako pravico za posameznike, toda največjo krivico za narode slovanske, v prvi vrsti za naš narod, pa je razen brezdomovince Šušteršiča le njegov klub, ki se mu lepo pokorava, kar je resnih mož nevredno, dalje ona klika, ki se zbira po ljubljanskih krščanskih shodih, ki izgubiti nima nič, par najetih kreatur okrog rimskega lista «Slovenca» ter socijalni demokratje, ki v svoji kratkovidnosti ne vidijo, da delajo le tlako za svoje najhujše sovražnike, rimske klerikalce. Vse drugo na Slovenskem je zoper vladno volilno reformo in če se slovenska klerikalna delegacija na Dunaju ne postavi v zadnjem času na edino pravilno stališče, da je vladna reforma v prvi vrsti radi koroskih Slovencev za nas nesprejemljiva, potem vemo, da je ona tista, ki hoče uničiti slovenstvo na Koroskem, samo da dičijo Šušteršiča in Ploja — železne krone na prsih.

Obrtna nadaljevalna šola v Kranju.

V zadnjih treh številkah se je bavil «Gorenjec» s to šolo. Priobčil je daljšo notico in dolg članek. Tendencia obeh sestavkov je naperjena proti nameravani preložitvi pouka z večernih ur na dopoldanske. Poteza se «Eden v imenu mnogih» (?) prav nasprotno za preložitve se na poznejše ure ponoči. Bodi dovoljeno, da se na istem mestu čuje tudi nasprotni glas; menda to ne bo škodilo stvarim.

Pisec omenjene notice in članka zagotavlja, da je prepričan o «krvavi potrebi» obrtne nadaljevalne šole za obrtne vajence.

Vprašanje in odgovor.

Zakaj učiteljstvo želi poravnati se s Šušteršičem?

Ker za junaske so kosti, ki jih jim je pretel zrahljati, učiteljski plašljivci vsi zdaj silno se začeli bati!

S—n.

„Mica, kavo kuhat!“

Prigodilo se je, da je moral prednik našega slavnega Toneta nekoč prenočiti v daljnem hribovskem župnišču. Ker pa je imel ondodni župnik le eno posteljo v svojih sobah, ni mogel pomagati in postreči svojemu visokemu gostu drugače, kakor da ga je povabil, da naj se vleže zraven njega v isto posteljo k nočnemu počitku.

Kmalu sta oba sladko zaspala ter sanjala vsak svoje sanje. Med tem je župnik popolnoma pozabil, kdo počiva zraven njega. Zato je po svoji lepi stari navadi dvignil roko, ko se je zbudil proti jutru, ter z njo krepko oplazil svojega posteljnega tovarša, rekoč:

Dozdeva se pa, da to priznано prepričanje ni nič kaj trdno, kajti vsa izvajanja glede umestnosti preložitve učnega časa so nekako nezavedno zanikanje one «krvave potrebe». Vendar hočemo smatrati ono priznanje resničnim in pričeti tudi z istim. Res, obrtne nadaljevalne šole so krvavo potrebne za ves naš obrtni stan brez vsake izjeme. Slovenci imamo eno samo strokovno obrtno šolo v Ljubljani — pač najmanj desetkrat premalo. Naše obrtne nadaljevalne šole so le slabo nadomestilo onih — a vsekako je nekaj še vedno bolje kakor nič. Žnjimi je našemu obrtnemu naraščanju omogočeno, da si pridobi vsaj nekaj tehnične izobrazbe za razne obrte — ki bi jih od svojih mojstrov (brez izjeme) nikoli ne dobil. Omenim le prepotrebno strokovno risanje. Kateri mojster pri nas bi hotel in mogel svoje vajence podučevati v tem prepotrebem predmetu? Pa o tem bodi dovolj toliko. Ostanimo pri šoli. Vedno in vedno se čujejo tožbe iz obrtniških krogov o nazadovanju, o mizeriji obrtnega stanu. Naše vlade so obračale še precej svoje pozornosti na to stran in poskušale razna pomožna sredstva. Eno izmed najvažnejših je bilo ustanavljanje strokovnih in nadaljevalnih obrtnih šol. Reči smemo, da so obrtniki sami kmalu uvideli njih dobroto. Seveda, nezadovoljstev se ne zmanjka nikjer in tudi ne med obrtniki; taki bi bili komaj zadovoljni, ako bi jim vlada kar sipala svetle kronice ali kaj še bolj svetlega. A teh ne moremo smatrati resnim. Kdor pa je priznal korist obrtne nadaljevalne šole, bode gotovo tudi odobral in podpiral vsaki korak, ki meri na njeno izboljšanje, in z veseljem pomagal odstranjevati vsako zapreko, ki ovira njeno najuspešnejše delovanje. Naravno je, da se nam kaže nekako nasprotje med interesom šole in mojstrom; a to je le navidezno. Ako mora obrtnik svojega vajenca po 2 do 4 ure na teden od dela pošiljati v šolo, je to navidezno zanj izguba časa. V resnici pa to izgubo gotovo vajenec povrne proti koncu učne dobe s svojo večjo spretnostjo v strokovnem oziru, katere bi si gotovo brez šole ne bil nikoli pridobil. In splošno mora pač vendar mojstrom več ko-

«Mica, kavo kuhat!»

A meni se zdi, da sta potem pila župnik in njegova kuharica Mica namesto sladke kave le kisló jezikovo juho, ki jima jo je skuhal — škof.

Pik.

Krvavo tepeškanje.

V neki vasi na Slovenskem so imeli v prejšnjih časih vsako leto semenj na «tepežji dan». Na zadnjem takem semnju so pa fantje iz dveh sovražnih si vasi izrabili ime tega dneva ter so se tako silno in tako brezumno tepeškali, da je en tepeškar obležal mrtev v lastni krvi.

Fantje so se potem pri sodišču izgovarjali, da je poboja kriv le «tepežji» dan, ker se ta dan smejo pretepati mladi in stari. Ali v njih veliko nesrečo jih je sodil tak sodnik, ki ni znal razločevati, kaj je šala, kaj je resnoba. Zato so morali vsi iti zobat ričet v luknjo in tudi semenj na tepežji dan je bil v tisti vasi za vselej oblastnijsko prepovedan.

S.

ristiti, ako jim iz vajencev dorašča vedno več teoretično in praktično izučenih pomočnikov, kakor pa če imajo pomočnike, ki ne vidijo niti za ped preko najnujnejših potreb svojega obrta. Nasprotje med šolo in komisijo obrtnikov je torej le navidezno. Brez daljnih izvajanj in dokazovanj smemo trditi, da so tudi obrtne nadaljevalne šole koristne obrtnemu stanu, torej tudi posameznim obrtnikom. In nadalje, kdor je prijatelj te šole, je gotovo prijatelj obrtnemu stanu — kakor je nasprotnik obrtne šole njegov sovražnik. Obžalovanja vredni zaradi svoje zaslepljenosti pa so oni obrtniki, ki nasprotujejo izboljšanju obrtne šole; oni delajo proti lastni koristi. Premotrimo zadevo izpremembe učnega časa na kranjski obrtni nadaljevalni šoli s stališča njenega napredka!

Vajenec naj se uči in vadi v šoli. V to je potrebna svežost duha in kolikor toliko telesne čistosti. Od mnogournega dela utrujeni vajenec se v šoli ne more učiti; v šoli ne pazi, ne sledi poduku; išče in le komaj čaka trenutka — kedaj bode mogel zadremati. Zanj šola ni učilišče — tem več edino le počivališče! In — razsoden človek mu tega niti zameriti ne more. Saj vemo, da je meso pri duševno in moralno tako malo razvitem človeku, kakor so večinoma naši vajenci, vedno močnejše od duha. V polrazsvetljenih šolskih sobah, kjer je skoraj za vsakim učencem dovolj sence, da se more drugi v njej skrivati učitelju, je vzdrževanje discipline silno težko — brez dobre discipline pa je vsak poduk brezuspešen. Ob petrolejevih svetilkah vlada zvečer v šolskih sobah neka polutema, da kdor nima izvrstnih oči, ne vidi, kaj je pisano na šolski tabli, komaj more čitati v svoji knjigi in pisati na svoj zvezek. To pa provzroča nemir in omejuje uspeh poduka. Pri tem tudi silno trpe oči. Saj vendar vsi zdravniki povedujejo čitanje in pisanje ob slabi razsvetljavi; in že zaradi tega, ne oziraje se na vse druge pomisleke, bi se moral odpraviti večerni poduk po vseh šolah, kjer ni preskrbljeno za najboljšo plinovo ali električno razsvetljavo. Te pa v kranjski šoli ni in je še dolgo ne bo. Uprav gorostasna je trditev v tozadevnem članku »Gorenjca«, ki se glasi: »Učenciteh obrti (slikarskim, fotografskim, tiskarskim, krojaškim i. t. d.) bi naravnost kradli vid, ko bi jih pošiljali podnev unamesto zvečer v šolo.« Dragi mož, ki si to zapisal, kaj nisi čutil takrat, da je ravno nasprotno res? Pa trditev je tudi edina, ki jo je člankar zapisal menda v prid vajencem. Sicer vedno govori le o koristi mojstrov, o obremenjevanju naših obrtnikov i. t. d. Da bi mogel le nakratko zavrniti vse neresnice in stvarne pomote dotičnega članka, moral bi napisati najmanj deset ravno tako dolgih člankov. A čemu pridigovati gluhim ušesom! Čudili pa so se »Gorenjčevi« prijatelji, kako je bilo mogoče nakopčiti v naprednem listu toliko budalosti, saj je njegov lastnik in urednik vendar napreden mož. Sodim, da omenjenega članka pred tiskom niti čital ni. Kako pojasnilo v tej zadevi bi ne škodilo. Kaj se bode zgodilo; bode ostalo na tuk. obrtni nadaljevalni šoli vse pri starem — ali se bode opustil večerni poduk ob torkih in petkih od 5. do 7. ure z dopoldanskim ob četrtkih od 8. do 12. ure — ali pa se bode

celo potisnil še bolj nazaj v noč, ob torkih in petkih od 6. do 8. ure? Prvi bo imel o tem odločati šolski odbor. Upam, da so v njem sedeči obrtniki res prijatelji samim sebi — torej obrtnemu stanu in kot taki tudi obrtni nadaljevalni šoli ter da bodo ukrenili tako, kakor je za šolo najbolje. Zato mirno čakamo odločitve in sklepam jaz s trditvijo: Obrtno-nadaljevalna šola je potrebna in koristna vsemu obrtnemu stanu in vsakemu posameznemu obrtniku. Zaraditega morajo obrtniki sami skrbeti za njeno izboljšanje. In neoporečno se bode šola izboljšala, ako se opusti večerni poduk in nadomesti z dopoldanskim. Kdor dela proti temu, dela proti šoli, je njen sovražnik in sovražnik sam svoj ter vseh kranjskih obrtnikov.

Eden v imenu še več drugih.

Trgovinski promet in obveščevanje.

Konec.

Opreznemu trgovcu podajajo ti zavodi natančne podatke o mogočnosti prodaje in prometa njegovih proizvodov v raznih pokrajinah; dajajo mu dragocen material naslovov znabitnih kupcev njegovega blaga; naznanjajo mu dobre in zmožne dobavne virov; trgovec si lahko pridobi pri takem zavodu točno obvestilo o trdkah, s katerimi je stopil ali pa hoče stopiti v zvozo; tak zavod ga obvešča tudi do gotovega časa o vseh važnih izpremembah dotičnih trdk.

Velikost teh posredniških obveščevalnih zavodov si lahko predočimo, če pomislimo, da posedujeta n. pr. The Bradstreet Company v Ameriki in Auskunftei W. Schimmelpfeng v Evropi, katera imata medsebojno organizacijo in nekoliko stotin lastnih podružnic skoro na vseh važnejših trgovskih točkah sveta in dajo opravila okoli 5000 lastnim uradnikom.

S kakega stališča se vodi take organizacije, vidimo n. pr. iz poročil generalnega konzula v Hamburgu, katere je izdal koncem 1. 1905. Isti omenja, da se je pričelo v hipu — tedaj za časa največjih nemirov v Rusiji — pripravljeno delo za ustanovljenje podružnic posredniških obveščevalnih zavodov, tako da se po končanih nemirih slavi trgovskemu svetu na razpoloženje veliko organizacijo v tem velikem carstvu — Rusiji — in da se na ta način olajša otvorjenje tega bogatega in za prodajo zelo ugodnega tržišča. (Koncesija je bila podeljena spomladi 1906 Auskunftei W. Schimmelpfeng.)

Oprezni trgovec, kateri se posluži na primeren način take organizacije si pridobi pogostoma z jedne strani zvezo, katera se izplača, dočim jo drugi manje poučeni trgovec mogoče odbije; od druge strani pa se zmanjšajo njegove izgube vsled neprestano raščočega prometa, kajti nobeden zavod ne more jamčiti pri sedanjih težkih okoliščinah za popolnoma nepogrešeno obvestilo, vendar je velika razlika, če znašajo pravilna poročila 97, 98 ali več od sto ali pa samo 40, 50 ali 60%; slednjič kaže tudi nenavita ura dvakrat na dan pravi čas. Delovanje teh gorostasnih organizacij je podobno — proti takozvanim obveščevalnim uradom, kateri iščejo, da si pridobe naročnikov samo z nizkimi cenami in izdajajo včasih najneverjetnejša poročila — kakor govor pametnega človeka žlobudranju izučene papige. To spoznanje se razširja v trgovinskem stanu prisiljeno vedno dalje. Pri vsem tem se dobe še takozvani obveščevalni uradi, pri katerih cenah bi mogel izprevideti trezno misleč trgovec, da je opravljanje na solidnih principih naravnost nemogoče, poleg tega se pa lahko hvalijo, da štejejo celo velike in imenitne hiše svojim

stalnim odjemalcem; najžalostneje pa je pri tem — meni nek načelnik velikega in svetovni glas uživajočega obveščevalnega zavoda v enem svojih mnogostevilnih člankih — da je to tudi resnica. Da ima vsaka reč dve strani, tega ne uvidijo ti trgovci, kateri v neki stvari, naslanjajoč se preveč na osebno zaupanje, ne gledajo preveč na najboljšo opravilo, ampak lastno segajo po navidezno najcenejšem cenilniku; če pa zapazijo, da so stvar zgrabili slabo, allora incomincian le dolenti note. Tudi potem nočejo pripisati krivde tem in sličnim njihovim nazorom pri izberi obveščevalnega zavoda, ampak vobče izjavljajo, da so izgubili zaupanje do stvari in da si sami priskrbe obvestil, brez katerih ne morejo izhajati. V tem pa so podobni onemu filozofu, kateri ne spada več v naše čase in ki je zagnal od sebe kozarec in glavnik, ko je opazil, da mu v isto svrho lahko služijo tudi peščica in 10 prstov na roki.

Z vsem poudarkom se lahko reče, da bi se ne bila mogla razviti današnja svetovna trgovina, ako ne bi obstajali veliki obveščevalni zavodi; tudi se lahko reče, da se spozna opreznost in sposobnost trgovskega stanu kakega naroda v izberi in načinu uporabe obveščevalnega zavoda, kakor se vidi in spozna prosveta kakega naroda v porabi železa in v potrošku mila.

Dopisi.

Iz Veleznovega. Po dolgem času pričakovanja nas bo slednjič v nedeljo zadela »velika sreča«. V nedeljo bo namreč prvo obhajilo po štirih dolgih mesecih, med katerimi so morali otroci vsak teden trikrat hoditi k izpraševanju, katero se je pričelo v soboto pred binkosti, t. j. dne 2. junija in prvo obhajilo bo v nedeljo 30. septembra, toraj dva dni pred pretekom štirih mesecev. Ali misli g. Kalimir, da imajo naši otroci toliko časa in ravno poletu, ko je največ dela na polju in ravno takrat naj bi zastoj zamujali čas, zato da s tem ustrežejo Kalimirovi sitnosti. Toraj naj se prihodnje leto ozira na naše želje. — Kako je to, da gospod Kalimir meni nič tebi nič prodaja cerkveni svet. Zadnjič je prodal njivo za 80 gld., vredno precej več farskemu podrepniku. Dalje je iz cerkvenega gozda »Obla gorica« prodal vse hraste. Zakaj tako hiti prodajati? Zato, ker neobhodno rabi denar, zakaj, to bi nam vedel povedati sam najbolje. Zares »dobro« duhovne pastirje imamo, ali nadejati se imamo še boljših. Letos sta bila pri našem g. Kalimiru dva semeniščnika in ta dva sta predpretečeni teden prekročala dva večera v Kranju, katera, natančno ne vemo, kar bi nam pa vedel bolje povedati g. Kalimir. Zatoraj, slovenski svet, upaj in se čudi vzgojiteljem tvoje mladine! — Nekdaj se je izrazil g. Kalimir, da ravna povsod nepristransko. V nedeljo zvečer je umrla na Trati stara ženica, ker pa je imel g. Kalimir namen v ponedeljek iti v Kamnik in ostati tam v torek, je rekel možu umrle ženice, da jo pokoplje v sredo. Mož, precej korajžen, pa odločno zahteva, da jo pokoplje kakor je pokopal že preje dve stari ženci, ki ste umrli zvečer ob desetih in jih je pokopal, tako da ste ležali en celi dan in drugi dan jih je ob osmih pokopal. In res je moral g. Kalimir, v torek priti nalašč iz Kamnika, da jo je pokopal. Toraj ravnajmo vsi tako in kmalu bo farovska moč na kmetih ob tla, kakor je v mestih že davno. G. Kalimir zakaj se vendar nikjer nič ne oglašite! Kajne zato, ker sami naprej veste, da nikjer nič ne opravite in ako želite pridemo z imeni na dan.

Vsevidec pl. Vsevedec.

Planinske vesti.

Radovljiška podružnica je postavila v takozvani Kolnici na primernem kraju mizo in klop. Kolnica je zlasti znamenita zaradi izvira Lipnice, nadalje zaradi neverjetne množice sleča (rododendron), ki raste ondi prav v nižini, pa tudi zaradi krasne okolice

same, polne tihe poezije. Tu je nekaj, kakor pripoveduje pravljica, bivala dobrotna Vila in delila mnoge dobrote. A ker so je ljudje užalili, je zbežala in izginila. Še danes imenujejo jamo, kjer je baje bivala, »Častiljivo jamo«. Ta jama je najbrže bila v prazgodovinskem času, tedaj, ko je Radovljško planoto še pokrivalo jezero, pribežališče in stanovanje ljudi. V Kolnici se izletnik lahko okrepeča v orisno domači gostilni našega člana g. Ivana Štiherla, potem pa lahko po markirani poti krene skozi Lipnico v Kamno gorico. — Pri Dorničevem razgledišču nad stočjem obeh Sav pri Radovljici je postavil g. tovarnar Dornič okroglo klop. V bližini je studenec in je pot do njega že zaznamovana. — Na poti iz Jamnika proti Brezovici se jo postavila tablica in se markacija popravila. — Luknja na Pokljuki je popravljena in pota do nje so očiščena vejevja in grmičja. Ravno tako je popravljena pot do slapa Nemiljščice. Ondi se je tudi postavilo dvoje klopi. Ta krasni slap je že fotografiral g. Vengar v Radovljici za razglednice.

Izkopani znak »Slov. planinskega društva«. Leta 1894 je umrl eden prvih članov našega društva, navdušen slovenski hribolazec, gospod Leopold Ahačič, tovarnar v Tržicu. Na smrtni postelji je izrekel željo, naj mu v rakev denejo planinski klobuk z društvenim znakom. Željo so izpolnili pokojniku. Ko so 27. decembra 1905 l., torej čez blizu 12 let njegovo gomilo prekopal, je naročil brat njegov, gospod Niko Ahačič, tovarnar v Tržicu, tudi naš član, naj varno preišče grob, ker misli, da bo znak »Slov. planinskega društva«, ako ga najdejo, še poraben. In res so našli znak prav dobro ohranjen, le jeklena igla, ki je bila o rje razjedena, se je zlomila. Gospod Niko Ahačič je dal znaku napraviti novo iglo in ga sedaj ponosno nosi kot drag spomin na dragega brata na svojem planinskem klobuku.

Hotel v Vintgarju zgradi podjetni gospod Jakob Zumer drugo leto. Sedanja njegova restavracija s paviljonom in vrtom ne zadoštuje več, toliko prihaja izletnikov v divne tesni. Postrežba v restavraciji je izvrstna in cene kaj primerne.

Poti ob Šumu v Vintgarju so jako slabi, ker je železnična uprava razdrla stare, za dobre nove pote pa ni poskrbela, dasi je bila zavezana v to. Dolična županstva naj opozore upravo, da spravi v dober stan vsa pota.

Letoviščnikov je bilo letos okoli Šmarne gore (v Medvodah, na Svetju, v Tacnu itd.) nad 100. Ta pokrajina je od leta do leta bolj priljubljena, ker je res lepa, polna krasnih potov po ravnini in polna izletov na razne bližnje in daljne vrhove. Za kopanje služijo izvrstno Sava, Sora in Gameljšica. Stanovanja so jako čedna in udobna ter postrežba prijazna. Po »Plan. Vest.«

Tedenski politični pregled.

Volilni odsek je sprejel vse paragrafe nove volilne postave izvzemši §§ 5 in 41, o katerih bode še dolga debata in ki bo utegnili postati še celi volilni reformi nevarna. § 5 govori o volilnem sistemu. Klerikalec Tollinger bo stavil predlog, naj se oženjenim, ki so stari 35 let in imajo vsaj enega otroka, ter onim, ki so dovršili srednje šole, dovolita po dva glasova. Ta predlog ne dobi večine v odseku, to je že danes gotovo, zato tudi debata o § 5 ne bode predolga in prenevarna. Drugače pa bo s § 41, v katerem bodo Nemci in Poljaki složno zahtevali, da se uzakonijo njih pravice ter določi, da sme državni zbor samo z dvetretjinsko večino spremeniti v tej postavi določene volilne okraje. Nemci in Poljake vodi v tej zadevi gola sebičnost in volja ohraniti si svojo nadvlado na vsak način. Proti temu dvema zaveznikoma ne bo

možna večina ne v odseku ne v polni zbornici — in če se Mladočehi ne vdajo tej nemško-poljski zahtevi, pač ni upanja, da bi volilna reforma bila izvedena ter odstranjen parlament privilegirancev. To bi bilo pa Nemcem in Poljakom še ljubše.

Nemci nameravajo staviti v državnem zboru predlog, da se spremeni volilni red za delegacije tako, da bi bilo Nemcem na Češkem in Moravskem zagotovljenih šest mandatorov. Temu se bodo Čehi in Poljaki odločno uprli, ker bi bil s tako premeno volilnega reda uničen princip avtonomične uredbe, po kateri se smatra vsaka provincija kot celota zase.

Na Balkanu se poostruje žuganje z vojno na bolgarski in na turški strani. Obe državi oborožujeta vojsko, a vsaka trdi, da se hoče samo varovati napada. Neka poročila pravijo, da želi mohamedansko prebivalstvo vojno z Bolgarijo in sicer kmalu, dokler ne dovrše Bolgari oboroženje. V tem pa tiči pravzaprav priznanje lastne slabosti in ta prepričanje najbrže nezmislno prelivanje krvi.

Na Kubi se je zadnji čas mnogo govorilo o ugovoru med vlado in med ustaši. Sedaj pa pravijo poročila, da na ta način ni mogoče doseči trajnega miru, ker so nasprotja med strankama prevelika. Splošno se trdi, da je okupacija otoka od strani severoamerikanskih Zedinjenih držav edino sredstvo, da se garantira mir. Seveda se priznava s precej kislim obrazom, da bi morala slediti ameriksni okupaciji ameriksna uprava. S tem je potrjeno, da je Severna Amerika sistematično ustvarjala razmere, ki so morale roditi ustajo in tako narediti Ameriki priložnost za intervencijo. V kalni vodi je še vedno dobro ribe loviti.

Godovi prihodnjega tedna:

30. septembra Jekica, Jeronima; 1. oktobra Remigij, Pribimir, Dragona, Blažena; 2. Leodegar, Čudislava, Miran, Vojslav; 3. Kandid, Petna, Vitomir, Jaromir; 4. Franc Seraf., Stanislava, Tegodrag; 5. Placid, Vratoslav, Mojmir, 6. Bruno, Brunoslav, Ljubna.

Sejmi na Gorenjskem prihodnji teden:

30. septembra v Tržicu; 1. oktobra na Jesenicah.

Novičar.

K otvoritvi karavanske železnice. Kakor smo že poročali, bode 30. t. m. slovesno otvorjena proga Beljak-Jesenice-Celovec. Ta dan se pripelje ob 8. uri 10 min. dopoldne železniški minister dr. pl. Derschatta v spremstvu dunajskih slavnostnih gostov z brzovlakom v Beljak. Ljubljanski gostje pa dosepejo s posebnim brzovlakom čez Trbiž ob 9. uri 36 min. Celovski udeleženci se pa pripeljejo tudi s posebnim brzovlakom čez Glinsko ves ob 9. uri 45 min. v Beljak. Ob desetih bodo vsi udeležniki zajutrkovali v kolodvorski restavraciji južne železnice, potem pa jih odpelje ob enajstih 20 minut otvoritveni vlak. Vlak, s kakimi 300 osebami, pelje z južnega kolodvora v Beljaku v Rožno dolino, kjer bode po dvanajsti uri cerkveno blagoslovil krški knezoškof dr. Kahn. Ob eni uri zapusti vlak zadnjo postajo v Rožni dolini, pelje skozi karavanski predor ter se bode ustavil pred južnim portalom predora. Tu bodo predstavljeni železniškemu ministru člani stavbenega vod-

stva. Po nagovorih bode nadaljeval vlak vožnjo do Jesenic, kjer se bodo potem ljubljanski gostje poslovili. Ob 1. uri 42 min. popoldne zapusti vlak Jesenice ter pelje, ne da bi se kaj ustavil, naravnost v Celovec, kamor dospe ob 3. uri 30 min. na južni kolodvor. S tem bo ta slavnost s svečanostnim banketom končana. Dunajski gostje se odpeljejo ob 11. uri ponoči s posebnim brzovlakom državne železnice. — Tudi naše uredništvo bo pri slavnosti zastopano.

Z Dovjega se nam piše: V petek zjutraj je umrl tu v širsi javnosti znani rodoljub posestnik in lesotrtec, bivši župan i. t. d. g. Jakob Jansa. Pogreb se vrši v nedeljo, 30. t. m. popoldne ob 1/4 4. uri iz hiše žalosti na Dovjem na farno pokopališče. Bodi vrlemu rodoljuba in trajen spomin!

Na adresi državne železnice. Z Jesenic se piše: Tu se je razširila vest, da pride namesto g. Zupanca, ki je premeščen v Kanal, trd, slovenščine prav nič več Nemec Koller z Ljubnega za postajenačelnika na Jesenice. Koller je na Jesenicah svoj čas že služboval; mož ne zna niti besedice slovensko, ter se je kaj rad za časa svojega bivanja tu posluževal izraza »Windischer« in s slovenskimi strankami ni mogel drugače občeovati kakor s pomočjo tolmača. Proti temu imenovanju protestujemo odločno in pozivljamo naše državne poslance, da z vsemi sredstvi skušajo preprečiti to imenovanje ter poskrbe, da bo prišel na Jesenice sposoben uradnik, ki bo popolnoma več slovenskega jezika.

Sramotenje slovenskega jezika na državni železnici. Kako se slovenski jezik sramoti na državni železnici, naj služi kot drastičen zgled besedilo, ki se bere na peronskih listkih. Tam je tiskano tole: »Kolodvorske u s t u p i c e. Dajo pravo na ustup u cekasticu ili na kolodvorskoj stezi i nedaje pravo na ustup v k o l a m.« Ali ve kdo, kakšen jezik je to? Mi ne in nihče ne! Vemo le to, da je taka kolobocija, da je človek, ki je zmožen slovenščine, ne spravi nikdar skupaj, hoteč dopovedati ljudem, kaj je mislil napisati. Tako besedilo naj potem razumejo kmetje, ko se izobražencu, ki se je z raznimi jeziki pečal, dela nepremagljive težave! Vse izgleda, kakor da se gospoda na državni železnici poslužujejo slovenskega jezika le iz formalnih ozirov, boječ se škandala in energičnih pritožb slovenskih. Da se mora tako sramotenje slovenščine v najkrajšem času odpraviti, zahtevamo z vso odločnostjo in naj se nam ne hodi z nobenimi izgovori, da mora prej poiti stara zaloga. Varčujte tam, kjer zdaj mečete proč tisočake in milijone!

Kolodvorsko poslopje v Kranjski ori so znatno razširili. Otvorili so še eno čakalnico in povečali pisarno. Tudi na Dovjem slično pospešujejo postajo, na Otočah so pa napravili leseno čakalnico.

Poroki. Poročil se je okrajni komisar v Radovljici, g. Kordin, z gospico Kroissovo iz Amstetna. — Poročil se bo gosp. Salberger, učitelj na Jesenicah, z gospico Mrvo, učiteljico istotam. Bilo srečno!

Županom blejskim je bil dne 26. t. m. izvoljen g. Ivan Pretnar, trgovec in posestnik na Zagorinah.

Napredek v Kranju. Vso leseno ograjo ob pokopalski ulici in v »Zvezdi« bo te dni mestno županstvo nadomestilo z železno. Ograjo je napravila domača tovarna A. Zabkar v Ljubljani.

V tukajšnji dijaško kuhinjo je bilo od 85 sprejetih 71 dijakov.

Sorška afera. Ta teden se je zaključila usodepolna sorška afera. Janez Lustrek je bil obsojen na tri mesece s postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni, Franc Bukovec na 10 tednov zapora istotako s postom in ležiščem, Vencel Bukovec na tri in Marija Bukovec na dva dni zapora. Janez Kavčič in Peter Peternel se oprostita od tožbe. Obtoženci morajo plačati vse stroške kazenskega postopanja.

Na adresu Ciril-Metodove družbe v Ljubljani! Še enkrat prosimo sl. vodstvo pojasnila, je li prejelo na upravnistvo „Slovenca“ poslano svoto kranjskih abiturijentov.

Odhodnico napravi „Gorenjski Sokol“ svojim k vojakom odhajajočim bratom danes zvečer ob 9. uri v hotelu „Nova pošta“.

Učiteljsko društvo kranjskega okraja ima svoje letošnje jesensko zborovanje dne 4. oktobra v Škofji Loki v prostorih tamkajšnje deske šole točno ob 2. uri popoldne. Dnevni red je naslednji: 1. Poročilo o novem šolskem in učnem redu. Poroča g. Fran Ivanc, učitelj v Kranju. 2. Vzgoja plemenitih nageljnov. Predava gosp. Miroslav Kramer, učitelj v Škofji Loki. Kdor izmed udeležnikov reflektira na skupni voz, naj se blagovoli zglasiti pri tajniku tovaršu V. Rusu. Voz odhaja iz Kranja 1/2 1. uri popoldne.

Stara pravda. Medvodska tovarna bo obhajala prihodnje leto 25letnico pravljanja proti nekemu kmetu radi vodnih pravic.

Štemarski škofjeloški omnibus, ki vozi k vsakemu vlaku na Trato, je kupil najemnik gostilne „pri Kroni“ v Škofji Loki.

V Selcih bo v četrtek, dne 4. oktobra letni živinski semenj, na katerega se bo gotovo prignalo mnogo lepe živine. Opozarjajo se na ta semenj živinorejci in trgovci z živino.

Novo restavracijo je odgovoril na Bledu blizu kolodvora g. Franc Arh.

Smrt pljanca. 80letni pastir Tomaž Anderle v Kupljeniku pri Radovljici se je do smrti napil žganja. Ponoči je padel s postelje in se tako potolkel, da je že čez par ur umrl.

Planšarska koča pogorela. Na takozvani „Lahovi planini“ je pogorela planšarska koča posestnice Neže Lavtižarjeve iz Srednjega vrha pri Kranjski gori. Škode je 400 K, zavarovalnine pa 600 K.

Nesreča. Vlak št. 16, ki pripelje ob 1:42 popoldne iz Trsta na Jesenice, je 24. t. m. na postaji Jesenice povozil 52 let starega železniskega delavca Jožefa Prosenca, ki je bil takoj mrtev. Doma je bil iz Vogljan pri Kranju.

Jeseniška šola je zaprta do dne 8. oktobra radi dusljivega kašlja.

Ogenj. Na Viru pri Domžalah je posestniku Ivanu Štitarju pogorel pod, kozolec, šupa, drvarnica in hlev ter mnogo poljskih pridelkov. Škode je 3600 K. Ogenj je nastal najbrž vsled tega, ker je nekdo vrgel gorečo smodko za pod.

Odhodnico priredi „Jeseniski Sokol“ svojim k vojakom odhajajočim članom danes v soboto, dne 29. septembra, zvečer ob devetih v restavraciji gosp. Guština na Jesenicah. Vabijo se vsi bratje Sokoli in vsi prijatelji sokolstva.

Pošta na Jesenicah. S 1. oktobrom t. l. se premesti na Jesenice se nahajajoči poštni in brzojavni urad „Jesenice na Gorenjskem“ v ondotno novo kolodvorsko poslopje in bo imel novo označenje „Jesenice na Gorenjskem 1“. Istočasno se otvori v kraju Jesenice prejemni poštni urad z označenjem „Jesenice na Gorenjskem 2“, ki se bo pečal s sprejemanjem vsakovrstnih poštnih pošiljav in vlog v pošto-hranilničnem prometu, kakor tudi brzojavk ter z oddajo taistih poštnemu in brzojavnemu uradu na kolodvoru, s katerim bo v zvezi po dvakratni pešpoti in trikratni vožnji na dan.

Ljudska veselica se vrši v nedeljo, dne 30. septembra 1906 ob 7. uri zvečer v prostorih hotela „Razor“ v Kranjski gori ob priiliki otvoritve XIV. „Prosvetine“ ljudske javne knjižnice.

Nesreča na železnici v Ameriki. Ko se je vlak pripeljal na most čez reko Cimarron (v Severni Ameriki, Arkansas), se je most hkratu zlomil in vlak je padel 30 čevljev globoko v vodo. 250 oseb se je potopilo, rešil se je en sam, kateri je stal pred vodom v vagon. pogovarjajoč se s sprevoznikom. splezal je, ko je opazil, da leti vlak pod most. na streho vagona in je splaval od tu na suho.

Rezervist z leseno nogo. V Parizu je prišel na 28dnevno vojaško vajo zidar Forget. Ponesrečil je bil pri zidanju, odrezali so mu v bolnici nogo in jo zamenjali z leseno. Sel je najprej k orožniku, a ta je rekel, da ga lesena noga nič ne skrbi, ampak da zahteva zdravniško spričevalo. Da bi si to omislil, pa ni imel več časa in zato je šel na vajo z leseno nogo. Ko ga tam ugleda častnik, se mu zelo začudi, a ga ne odpusti, ampak zahteva zdravniško izpričevalo, ki bi potrdilo, da ima Forget res leseno nogo. In Forget je moral nato tako dolgo sedeti v vojašnici, dokler ni dobil izpričevala, da ima res leseno nogo.

Gospodarstvo.

Gospodarska razstava v Zagrebu.

Ta mesec je gospodarska razstava v Zagrebu, na katero je ves hrvatski narod lahko v resnici ponosen. Na tej razstavi vidiš, kar je najboljšega rodilo polje, vinograd, vrt in gozd na Hrvatskem. kar so živinorejci najlepšega priredili, kar so hrvatski čebelarji s svojim umom in trudom pridobili, tu vidiš uspehe ribištva, lovstva in pastirstva. Pa ne samo plodove človeškega uma in truda v vseh strokah poljedelstva, na razstavi vidiš tudi, kako so ti gospodarji delali, kako orodje, kake priprave in stroje so rabili pri svojem delu, kako so gnojili in orali zemljo, kako se cepili drevesa, kako gnojili zelenjavo in cvetje in vse, kar jim je pripomoglo do denarnega uspeha. Tako je ta razstava obenem praktična visoka šola za vse poljedelce. Vsek, ki pride na razstavo, vidi na sadnem vrtu vse, kar mora znati in vedeti umni sadje-rejec, v razstavni kleti vidi in slisi, kako treba ravnati z vinom, kako ga čistiti in držati, na predavanjih slisi in na posebnih razstavah vidiš, ki se menjajo vsak teden, kako treba ravnati z rogato živino, kako s konji, prašiči, ovci in kozami, s perutnino i. t. d. Skratka, vsak poljedelec, ubog ali bogat, dobi na tej razstavi, kar ga zanima, izve lahko kaj novega in koristnega ter odnese nauk s seboj, kako mora to in ono v svojem gospodarstvu popraviti in zboljšati, da bode boljše shajal in da mu bode njegovo delo in njegov trud nosil večji dobiček. Baš zato je ta razstava tolikega pomena za hrvatsko kmetijstvo, ker nam priča, da so Hrvatje v zadnjem času v tem oziru zelo

napredovali in ker nam je porok, da bodo odslej še dvakrat bolj napredovali. Če človek vidi uspeh svojega dela, ga to tako veseli, da nikdar več ne opeša, ker dobro ve, da je na pravi poti in da mora priti do cilja.

Tako je sedaj s Hrvati. Spoznali so, da so poljedelski narod, kajti od 100 prebivalcev se jih peča 83 s kmetijstvom, ostalih 17 se pa razdeli na fabriške delavce, trgovce, rokodelce, uradnike, učitelje, duhovnike in druge učene stanovce. In vendar ni še dolgo tega, kar so skoraj vsi ljudje mislili, da je pač samo za ono malo ljudi, ki niso kmetje. dobro, če se uče, ker čim več znajo, da si tem lažje pomagajo v življenju. Za te stanovce so ustanavljali šole vsake vrste, kmetijski stan so pa zanemarjali in mislili, da je za kmeta vsak dober, če je še tako neuk in še tako neveden. Posledica je bila ta, da je poljedelstvo na Hrvatskem strašno propalo. V svoji nevednosti so zemljo tako izmolzli, da ni mogla več roditi, prišle so bolezni na trte in na sadno drevje, živina je hirala — in ljudje si v svoji nevednosti niso znali pomagati. Graščaki in veleposestniki so začeli razkosavati svoja posestva in jih po kosih ali pa tudi kar cela skupaj prodajati. Židje, Nemci in drugi so jih kupovali in tako je prehajala hrvatska zemlja v tuje roke. Kmetje so zabredli v dolgove in če so mogli, so prodali svoja, vsled nespametnega obdelovanja opustošena polja ter so se začeli seliti v Ameriko.

Tu so rodoljubi spregledali in spoznali nesrečo, v katero je ves narod prišel, ker ni poznal važnosti kmetijskega stanu. Začeli so poučevati kmete, obdelovati zemljo in rediti živino. Nekateri graščaki in veleposestniki so si v tem oziru pridobili posebnih zaslug, kajti oni so bili kmetom živ vzgled, kako delati in gospodariti, da se pride do blagostanja. Ti vzgledi in gospodarske šole so delali prave čudeže. Danes gre vse na bolje.

Po vsem Hrvatskem je že cela vojska vzglednih gospodarjev, kateri z besedo in dejanjem uče kmeta, kako naj dela; šole in društva se množe od leta do leta in upati je, da bo kmetijski stan tudi na Hrvatskem kmalu na oni stopinji omike, kakor je na Češkem ali v nemških deželah.

Letošnja razstava bo ta razvoj še bolj pospešila, zato pravimo, da je mora biti vsak dober gospodar in pameten kmet vesel. Nasi kmetje pa naj bi si jo tudi ogledali, če morejo, in naj bi hrvatske brate posnemali v tem, da si tudi oni začno ustanavljati gospodarske in kmetijske šole in vzorne kmetije, na katerih bi se praktično učili, kako morajo delati, da dosežejo za svoj trud največji uspeh — in kaj bi imeli pridelovati, da pridejo najhitreje do postenege, gotovega zaslužka.

Po „Dom.“

Gorica * Svoji k svojim! * Gorica

Hotel „pri zlatem jelenu“

V sredini mesta. — Narodno podjetje. — Krasna lega. — Nad 30 sob. — Velik jedilni salon, stekleni salon, točarna, klubove sobe, kegljišče. — Veliki in mali vrt za restavracijo, obsežna veranda. — Solidna postrežba.

Gorenjci! Naša železnica vas vodi v Gorico! Podpirajte svoje rojake, ki se boré za gospodarsko osvobojo od tujecev.

Tedenaki sejem v Kranju dne 24. t. m.
Prignalo se je 8 glav goveje živine, — telet,
— ovce, 54 hrvaških buš in 13 prašičev. —
Pšenica po K 7-75, proso po K 6-50, rž po
K 7—, oves po K 7—, ajda po K 6-50,
fižol ribničan po K 11-50, koks po K 12-50,
krompir po K 1-80.

Zadruga za upotrebljanje mestnih odpadkov so ustanovili v Gradcu. Ustanovnega zborja so se udeležili poslanec Rokitski, dr. Kielhauser in dr. Hotter, ki so se vsi udeležili razprav. Govorniki so vsi povdarjali, da se pri nas še vedno premalo gleda na to, da bi se mestne odpadke racijonelno uporabilo za povzdigo vrtnarstva in poljedelstva. Reformirati bi se moralo mestne kanalizacije ter popolnoma odstraniti takozvane odplavne kanale, po katerih se odvajajo vsi odpadki v reke, katerih vode so s tem okužene. Pametno bi bilo odpadke popolnoma izkoristiti za umetna gnojila ter čuvati nad tem, da ostane voda v rekah in potokih čista. Nova zadruga bode delala na to, da se ta načela izvedejo. Zadrugni deleži znašajo 20 K — vsak zadrugnik plača na leto tudi še po 1 K.

Dobavni razpis. C. kr. trgovsko ministristvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da si namerava c. kr. ministristvo za domobrambo pri malih obrtnikih zagotoviti različne oblačilne in opravne predmete, kakor: vsakovrstne čevlje, bluze, hlače, jermena, taške i. dr. Dobave se morejo udeležiti le mojstri in jim je na prosto voljo dano dobave se udeležiti ali kot član pristojne, na podlagi obrtnega reda obstoječe obrtne zadruge, ali kot član kake obstoječe ali se snuječe prihodninske zadruge ali pa tudi samostojno. Ponudbe je najkasneje do 10. novembra t. l. 12. ure opoldne pri c. kr. ministristvu za domobrambo na Dunaju vložiti. Razglas, obsegajoč vse tozadevne podrobnosti, leži v pisarni trgovinske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Na gospodarsko razstavo v Zagrebu je prišlo 14. t. m. 269, 15. t. m. 1014, 16. t. m. pa 3055 hrvaških kmetov; privabila jih je posebna razstava goveje živine. V nedeljo je bilo 16.630 oseb na razstavi; toliko jih še ni bilo poprej na en dan. Na razstavi goved v Zagrebu je bilo razstavljenih 555 živali, in sicer 131 pincgavsko mölltalskega, 176 simmentalskega, 163 križanega, 41 podolskega plemenca, 44 živinčet pripadalo je drugim plemenom. Od izložene govedi jih je bilo 200 imovina malih posestnikov.

Zakupni razglas. Ces. in kralj. intendantca 3. voja v Gradcu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bodo zaradi zagotovljenja kruha in ovsja za leto 1907 vršile zakupne obravnave v c. in kr. preskrbovalnih magacinih v Mariboru dne 10. oktobra, v Celovcu dne 3. oktobra, v Gorici dne 1. oktobra in pri županstvu v Trzinu dne 8. oktobra t. l. Natančni ponudbeni pogoji so v zgoraj navedenih preskrbovalnih magacinih oziroma pri županstvu v Trzinu na vpogled.

Povišanje carine na Turškem. Turška se že dalj časa pogaja z evropskimi vladami, da bi zvišala carino za 3 procenote na uvozne predmete. Glede pogojev, pod katerimi bi se dovolilo zvišanje, se še niso zedinili. Najbrž se pa to zgodi v kratkem, toda to bo gotovo, da zvišanje ne nastopi takoj, ampak šele po preteku gotovega roka, morda dveh mesecev.

Podraženje. Sladkor bo pri 100 kg dražji za 10 kron. — Tudi čokolada se podraži.

Socialne stvari.

Revščina na Angleškem. Na Angleškem in Walesu so našli 1. januarja 1906 926.741 takih oseb, ki jih občine redno podpirajo. Vsak 37 Anglež na deželi in 32 Londončan je navezan na občinsko ubožno preskrbo. Med podpiranci je bilo 108.629 na umu bolnih oseb.

Listnica uredništva.

Članek »Trg. dom in trg. nastavljenca« prejel. Pride prihodnjič. — Istotako tudi članek »Obrtno-nadaljevalna šola pa obrtni stan«.

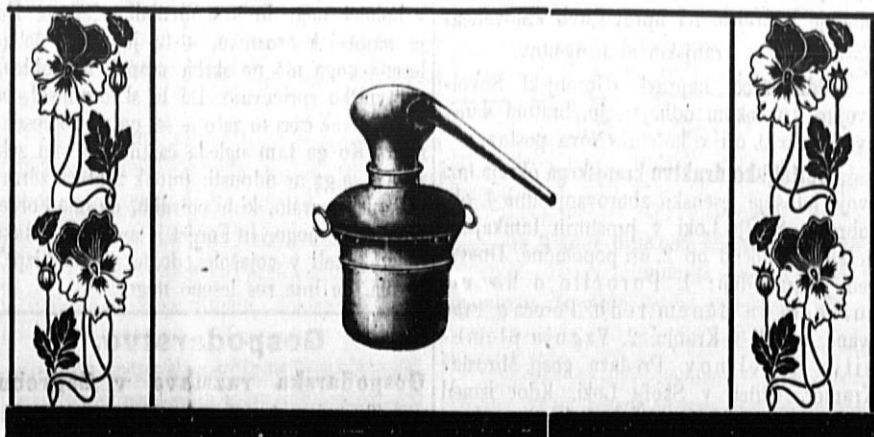
Kotle za žganje kuhati

prodaja najceneje trgovina z mešanim blagom

168-6

Peter Majdič „MERKUR“ v Kranju.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

v Ljubljani, na Glavnem trgu šte. 5.

Havelok zastonj

če se kupi za 18 gld. sledeče stvari:

Svršnik ali zimsko suknjo, gorko podloženo za gospode	
suknjeno obleko, elegantno izvršeno	" "
posebne suknjene hlače, karirane ali črtaste	" "
modni gilet najnovejšega kroja	" "
klobuk in čepico	" "

9 gld.

Za dečke od 11 do 15 let:

Svršnik ali zimsko suknjo ali havelok, suknjeno obleko, posebne hlače, klobuk ali čepico.

4 gld. 50

Za otroke od 3 do 9 let:

Zimsko suknjo ali havelok, kostum, čepico.

18 gld.

Za dame:

Dolg paletot ali jopa ali pelerina iz kameline dlake, kostum, posebno krilo, collier.

9 gld.

Za deklice:

Jesenski ali zimski paletot ali jopa, suknjena obleka ali pelerina iz kameline dlake, collier ali čepica.

4 gld. 50

Za otroke:

Zimski suknjič, oblekica, čepica.

187 3-2

Največja zaloga konfekcije za gospode in dame zadnjih novosti po najnižjih cenah z najfinejšo opremo.

Domača knjižnica.

Štajerski Slovenci, kaj hočemo! Osnovni odbor neodvisne slovenske stranke v Celju je izdal brošurico pod gornjim imenom o priliki dne 30. septembra t. l. se vrščega ustanovnega občnega zbora.

Slovenski trgovsko-obrtni žepni koledar za l. 1907 je izšel. To je prvi slovenski koledar te vrste in ima zelo koristno in povsem strokovno vsebino. Knjižica je okusno izdelana, oblika prikladna in zategadelj priporočamo nakup tega koledarja vsem gg. trgovcem, trg. nastavljenecem in gg. obrtnikom. Naroča se ali pri g. Franu Železniku, Ljubljana, ali pa pri g. Florianu, knjigotržec v Kranju. Cena 1 krono, s pošto K 1:20.

Slovanske vesti.

† **Jan Lego.** V zlati Pragi je dne 17. t. m. umrl največji zagovornik in pospešitelj bratske sloge med Čehi in Slovenci, Jan Lego. Svoj čas je služboval tudi na Kranjskem. Slava njegovemu spominu!

Češko-ogrsko zблиževanje. V znamenju zблиževanja med Čehi in Ogrji se je ustanovila v Budimpešti in Pragi ogrsko-češka kmetijska in trgovinska zadruga. Namen je gospodarsko zблиževanje obeh narodov.

Trgovsko delniško društvo «Petar Pregradović» mislijo osnovati s sedežem na Reki. To društvo naj bi zastopalo vse trgovinske panoge in zidalo tudi tovarne. Vsi uslužbenci morajo biti izključno Slovani. Mislijo tudi, da bi bilo vprašanje o hrvaški soli na Reki s tem ugodno rešeno.

Število Slovanov. Šafrik je leta 1842 cenil, da je vseh Slovanov 78.691.000 in sicer Velikorosov 33.314.000, Malorusov 13.144.000, Belorosov 2.726.000, skupno Rusov 51.184.000; Poljakov 9.365.000, Čehov 7.167.000, od teh 2.753.000 Slovakov, Lužičkih Srbov 142.000, Slovencev 1.151.000, Hrvatov in Srbov 6.095.000, Bolgarov 3.587.000. -- Po najnovejših štetjih je dandanes Velikorosov 60 milj., Malorusov 26 milj., Belorosov 6 milj., skupno Rusov 92 milj., Poljakov 16 milj., Čehov in Slovakov 9 milj., Slovencev 1.400.000, Hrvatov in Srbov 6 milj., Bolgarov 2.000.000. Skupno 132.900.000.

Poljska podjetnost. Zavedni Poljak baron Lucenski je kupil v ogrskih Tatrach velikanska posestva, ki obsegajo osem celih občn. Nadalje se je ustanovilo delniško društvo, ki hoče kupiti 1000 katastrálnih oralo zemlje v Tatrach, da na ta način pridobe nazaj Poljakom, kar je bilo že nekdaj njihovo ter na ta način prisili, da se ta svet prikloni Galiciji. Madžarske županijske oblasti pa seveda izkušajo delati nakupovanju vsakovrstne ovire.

Loterijska srečka dne 22. septembra t. l.
Gradec: 44 34 31 66 71

Urarskega učenca

z dobrimi spričevali sprejme **M. Glavnik**,
urar v **Kranju**. 197 8-1

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice št. 9.

Velika zaloga izgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke.

Konfekcija za dame.

Solidno blago po čudovito nizkih cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoj in poštne prosto. 194 6-2

Vozni red

proge **Trbiž—Ljubljana** in obratno, veljaven od 1. oktobra 1906.

Osobni vlak štev.

1721	1711	1715	1713	1719	km	Postaje	1714	1716	1712	1718	1720
410	826	124	458	849	2	Trbiž	1032	250	715	1052	151
427	843	141	515	906	9	Radeče-Belapeč	1019	243	702	1039	138
438	854	152	526	916	17	Kranj-k. Gora	1007	231	690	1027	126
455	911	209	543	933	29	Dovje	945	209	628	1005	104
504	920	218	552	941	36	Hrušica	931	154	615	952	1251
509	925	223	557	946	39	Jesenice prih.	926	158	610	749	1245
523	933	232	566	949	39	Jesenice odh.	916	147	600	935	1230
529	939	238	572	955	42	Javornik	911	122	555	930	1215
536	946	245	700	1001	47	Zirovnica	902	113	546	921	1206
546	955	258	715	1010	52	Levoe-Bled	898	103	536	911	1156
552	1000	304	720	1016	54	Radovljica	842	1256	588	903	1149
601	1009	313	730	1025	61	Otoče	829	1253	515	850	1136
608	1015	320	737	1032	64	Podnart-Kropa	843	1238	510	845	1131
618	1025	330	747	1042	72	Sv. Jost	808	1225	450	821	1118
624	1031	336	757	1048	74	Kranj	803	1220	441	826	1113
636	1043	354	811	1102	83	Škofja Loka	748	1206	438	812	1100
647	1054	406	822	1113	91	Medvode	735	1158	425	759	1046
656	1103	415	831	1122	97	Vižmarje	725	1144	415	749	1036
706	1113	427	843	1131	102	Ljubljana, drž. kol.	713	1136	406	741	1028
709	1115	430	845	1134	103	Ljubljana, južni kol.	710	1130	400	735	1023

Najcenejša in največja domača
ekspozitna tvrdka.

Razpošiljanje švicarskih ur na
vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. Suttner v Ljubljani

št. 502. Nikelnasta anker-remontour-Roskopf, trpežno kolesje, gld. 2 45, enaka iz pravega srebra gld. 3 95, ista z dvojnimi trsim srebrom močnim pokrovom gl. 6 50 in naprej.

priporoča svojo izborna zalogo najfiner-nejših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakras-ki, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfineršega izdelka po najnižjih cenah. — **Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.**

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastoj in poštne prosto.

Moske ure, 2 tretjini naravne velikosti.

Št. 505. Prava srebrna cilind-der-remontour, trpežno kolesje, in močni pokrov, gld. 4 85, ista z dobrim anker-kolesjem gld. 5 95 in naprej.

138-12

HOTEL „VEGA“

v Spodnji Šiški pri Ljubljani

ob glavni cesti nasproti ljudski šoli.

se priporoča slavn. občinstvu za mnogobrojni obisk. Točijo se pristna bizeljska, ljutomerska, dolenjska in vipavska vina ter mengiško dvojnarmarno pivo.

Gorka in mrla jedila ob vsaki uri. Posebna soba za večje družbe je na razpolago.

Velik vrt s teraso in krasnim razgledom na Kamniške planine in Šmarno goro.

125-13

Za tujce novo opremljene sobe: postelja 1 K, soba z dvema posteljama 2 K.

Jako ugodna prilika za leto-viščarje, za katere se cena primerno zniža.

Na razpolago so vsi domači listi.

Cene naadno! Točna postrežba!

Z odlič. spoštovanjem

ANTON MAVER, lastnik.

Kdor ljubi kakao in šokolado, temu bodi priporočila:

Ivana Hoffe

Kandol-Kakao

Ki ima najmanj sladke v sebi, je torej najlažje prebaven, se priporoča otrokom, napetost in je ob najboljši kosi okusa izredno posest.

Pripravi samo s limono

Ivana Hoffe

In s lajše varstveno snamko.

Zavod po 1/4 kg 80 vtičarjev

1/2 . 60

Dobiva se povod.

Pojasnilo.

Podpisani naznanjam, da **Gabrijel Ambrožič** ni pri meni v službi, kakor se domneva, in za popravila, kakor se njemu izroče, nisem jaz odgovoren. — To cenj. p. n. obestitvu v pojasnilo.

Aleksander Ambrožič

urar in trgovec s slatino in srebrnino na Biedu. 196

Feller Elsa-Fluid

S to znano varovani Fellerjev rastlinski-essenci fluid odstrani kašelj, hripavost, nervoznost, mudo, bolečine v vratu, prsih in čenih, trdnost, slabost, vročilo, te, koče v dihanju, vročinske pojave, infuzenco zaslipljenosti, i. t. d., 12 malih ali 6 velikih steklenic franko 5 K, 24 malih ali 12 velikih 8 K 80 vin.

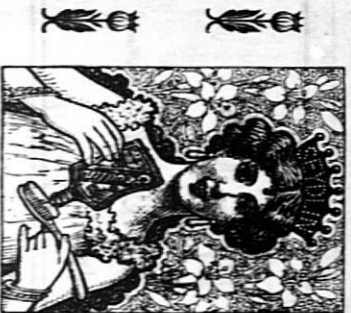
Naročanje pri **E. V. FELLERJU v Studoli, Elzin** trg št. 202, Hrvaško.

Hranijo se tudi Fellerjevo odvajajoče rahlohar-kroglice z znamko „Elsa-Fluid“, 6 škatle franko 4 krona, 12 škatle franko 7 K 60 vin. Pravega balzama ne dobite 1, ampak 2 ducata franko za 5 K; izraben je pri teš kočih v želodcu. Zagorški prsi in siru za kašelj 2 steklenici 5 K. Pravo norveško ribje olje 2 steklenici franko 5 K. 10-7

Stavbena parcela

ne zelo velika kje na **Jesenjoh** ali **Savi** **se kupi.**

Ponudbe z navedbo velikosti in cene pod šifro „**Penzionist**“, **Ljubljana**, Pošte restanle. 195 2-1

Kaj je
SEYDLIN?

Priзнano najboljša, po najnovejših izkušnjah higijene sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri **g. I. Krašovicu, A. Trevnu** ter gospe **Jerici Moric**.
Izdavatelj: **O. Seydl, Ljubljana**, Špitalske ulice 7. 70-49

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

kateraga plačuje hranilnica sama.

Stanje vlog K 4.108.072.—. Stanje hipoteknih posojil K 2.333.126-24.

1-18

POZOR!

Najceneje in najbolje se kupuje sukneno, modno, platneno in manufakturno blago v

novi trgovini

188 10-2 pri

na **SAVNJKU** na

Glavnem trgu IV. SAVNJKU Glavnem trgu

v Kranju

„pri Besenčanu“

ker ima veliko zalogo le najnovejše mode, samo dobrega in frišnega blaga, istotam je tudi velika zaloga potrebcin za krojače in šivilje po tovarniških cenah.

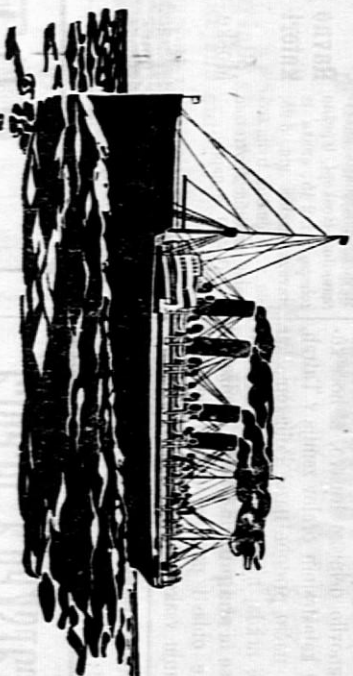
Slavnim šolskim vodstvom

se najljudneje priporoča za cenjena naročila

vseh šolskih tiskovin

s katerim je bogato založena

Tiskarna Jv. Pr. Sampret v Kranju.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki **„Severnnonemškega Lloyd“** **iz Bremena v New-York**

s cesarskimi brzoputniki **Kaiser Wilhelm II.**, **Kronprinz Wilhelm**, **Kaiser Wilhelm der Grosse**. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v **Ljubljani** edino je pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35

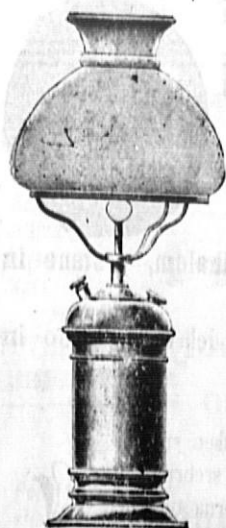
nasproli obveznane gostilne „Pri starom Tiskarju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojanila točno in brezplačno. Postrdba poslom, roblu in solidu.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexico, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvirno cenno tez Galdesio. Odhod na tej progi iz Bremena okraj mesečno.

Tu se dobijo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colorado, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 186-47

Novo! Novo!
palen-
tirane **Acetylen-svetilke**

≡ v 30. oblikah ≡
izdelane

iz močne kovine,
fino ponikljane.
Luč je krasna in
polovico cenejša
kot petrolejska.

Priporoča se go-
stilničarjem, obrt-
nikom in sploh vsa-
komur. 178 26-4

Kdor si hoče pri-
briniti oči, naj kupi

Acetylen-svetilko

Dobi se samo pri:

A. J. Ivanc-u

Ljubljana, Rožne ulice, št. 8.

Aleksander Ambrožič
urar in trgovec na Bledu

priporoča veliko
zalogo pravih švicar-
skih žepnih ur
različnih znamk

dalje vsakovrstnih stenskih in budilnih
ur, verižic, prstanov, uhanov i. t. d.,
79-21 vse po najnižjih cenah.

Josip Pogačnik

krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občin-
stvu svojo delavnico v iz-
delovanje vrst oblek za
gospode, uradnih uniform,
salonskih, turistov-
skih in kolesarskih oblek

in ogrinjal ter havelokov. Vedno bo-
gata zaloga angleškega, francoskega in
brnskoga sukna. Naročila se izvršujejo
po najnovejšem kroju točno in poceni.
Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro
in natančno mero se jamči. Specijalist
v izdelovanju frakov in salonskih oblek.
Istotam se dobe tudi vsakovrstni de-
žniki in solnčniki najboljšega izdelka
ter se sprejemajo tudi popravila. 134-12

Išče se

mlinar

ki je tudi obenem žagar.

Da se v najem tudi

mlin, žaga in kovačija

na prav dobrem kraju in po prav nizki na-
jemnini. 193 3-2

Kje? pove upravnistvo „Gorenjca“.

Ceno češko posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 9'60, holj-
sega K 12'—, belega, jako mehkega,
skubljenega 18'—, K 24'—; snežno-
belega, mehkega, skubljenega 30 K,
36 K. Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se za-
menja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lobes št. 371

p. Plzen na Češkem. 182 6-4

Naznanilo.

Podpisani slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem
prevzel

kavarno Mayr

v Kranju, Kokriško predmestje v „Zvezdi“.

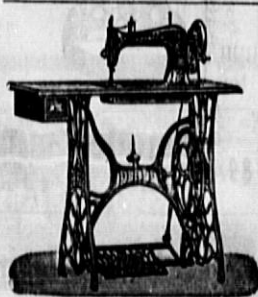
Potrudi se bojem slavno občinstvo zadovoljiti med drugim
tudi z najboljšim pivom, finimi pristnimi vini v buteljkah,
šampanjcem, finimi likerji in mrslimi jedili.

Za mnogobrojen obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem

184 3-8

Franc Splichal.

Vsako nedeljo je kavarna vso noč odprta.

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najboljše za družinsko
rabo.

Šivajo, pošivavajo, vežejo. — So nedosežni za obrtne svrhe. — Šivajo
naprej in nazaj. — Teko na kroglicah!

Glavno zastopstvo:

Frančišek Tschinkel

Ljubljana

mestni trg 19.

Kočevje

na gradu.

181-12

Pivovarna

G. Auer-jevih dedičev

v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje
izborno

marno in na bavarski način varjeno pivo

v prid družbi sv. Cirila in Metoda

75-42

Velika zaloga koles, šivalnih strojev in izdelanih oblek

za gospode
in dečke.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam,
da sem založil poleg šivalnih strojev in koles tudi
veliko izdelanih oblek
za gospode in dečke dobrega dunajskega izdelka
99-17 v veliki izbiri.

Obenem naznanjam, da se dobe **kolesa popolnoma nova**
od 65 gld. naprej, **šivalni stroji** pa že od 45 gld. naprej.
Velike važnosti je tudi **stroj za pletenje nogavic, spodnjih**
jopic i. t. d., ki je zelo pripraven za vsako večjo družino,
na katerem se lahko v enem dnevu naplete 6—8 parov
novih velikih nogavic; tudi stare se lahko podplete zelo
hitro. Pouk preskrbim vsakemu cenj. kupcu brezplačno
ter se ga lahko nauči v teku 4—6 dni. — Umetno ve-
zenje in pletenje na šivalnih strojih se poučuje vsak dan
v moji hiši **zastonj**. — Da so šivalni stroji, kakor „Adler“,
„Bobbin“, „Ringsif“ i. t. d., katere prodajam jaz, ravno
tako dobri in še celo boljši od drugih strojev, koje pro-
dajajo druge tvrdke. Vrhutega so pa moji stroji še 20 %
cenejši. To pričajo innoga zahvalna pisma od boljših kro-
jačev in šivilj, ki so kupili stroje pri meni.

Priporočam se sl. občinstvu, da se ozira pri nakupu
na mojo zalogo, kjer se najbolje in najceneje kupi, ter
prepriča, da so moja zagotovila resnična.

Lovrenc Rebolj v Kranju, glavni trg št. 189.

Mavricij Smolej

urar in trgovec na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo

pravih švicarskih žepnih ur

vsake vrste, dalje budilke, ure z nihalom, prstane in
verzičice i. t. d. po najnižjih cenah.

Popravila se izvršujejo v lastni delavnici, točno in
po nizkih cenah.

Precizijske ure kakor: Schaffhausen srebrna
od gld. 19.50 naprej. „Intact“ srebrna od
gld. 14.50 naprej, „Omega“ srebrna od gld.
14.— naprej. Sistem „Rosskopf“ ure od
gld. 2.40 naprej. — Prava zlata ženska ura
od gld. 9.75 do 18.—. Enaka s 3 pokrovi
od gld. 15.— do 29.—. Srebrna pancir vi-
rižica 100 gr. težka gld. 4.90, 50 gr. gld. 2.50.

Ceneje kot povsod drugod!

Potrebščine za kolesa in gramofone.

97-18

Zaradi kakovosti in
nizke cene priporo-
čam posebno preci-
zijsko uro „Intact“.

R. & E. ROOSS nasl.

v Kranju

naznanja cenjenim odjemalcem, da se je

dne 1. septembra t. l.

u prejšnjih svojih prostorih zopet otvorila

183 3-3

trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki.

Zahtevajte „Gorenjca“ v vseh kavarnah in gostilnah!

Ljubljana (Kolizej) **R. LANG** na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špeciiliteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žlota-tega omrežja, afričanske trave ali žlota, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalnico od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špeciiliteta v nevestininih balah. Veliki prostori, priključno in v l. nadstropju.

Oprave za jedilnice sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obe-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

180-18

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Sampret, tiskarna v Kranju.

Rezervna zaklada: **K 66.277.**

Denarni promet v l. 1905: **K 3.216.500.**

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvo

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila se dajejo na vknjižbe po 5 1/4 %, na menice pa po 6 %. — Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Uradije se v centrali in podružnici vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, izvemši nedelje in praznike popoldne.

Poštno-hranilnični račun št. 45.867.

151-9

Gorenjci! Svoji k svojim!

Kadar pridete v Ljubljano, obiščite

kavarno „LEON“

v Ljubljani, Stari trg št. 31.

Ondi dobite vsak čas najboljšo in najcenejšo kavo, raznovrstne likerje, pristno vino in priznано dobro vrhniško pivo. Tudi se lahko zabavaš pri redko se nahajajočem Polyphon-Ochestron.

136—12 **Leon Pogačnik.**

Gorenjci! Svoji k svojim!

Velikanski uspeh

dosežejo s tem trgovci in prekupovalci, ako naroče

75 kosov finega peciva po 2 vin. za K 1—
38 „ „ „ 4 „ „ 1—

Razpošilja

v najlepših kartonih

E. BRANDT

224
40

tovarna finega peciva v Kranju

HOTEL „ILIRIJA“

69—30

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. **Postrežba točna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

Fric Novak.

M. Podkrajšek

frizer za dame in gospode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 35. Filijalka 140-11 nasproti hotela „Union“

System Balco

priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško priporočen gorko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne provzročuje skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las. Zelo je vsakovrstnih vpletov striženih in zmešanih las. Oddelek za dame s separatnim vhodom.

Izdala konsorciij „Gorenjci“.

Pod to

znamko

je spoznati

prodajalne,

v katerih

se prodajajo

samo Singerjevi

šivalni stroji

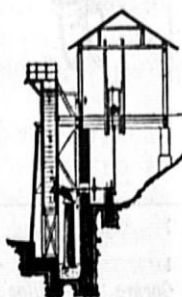
Singer Co., akc. druž. za šivalne stroje

31—31

Kranj, glavni trg 192.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom „izvirne Singerjeve“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki „izvirni Singerjevi stroji“ kvečjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kakega poročila, niti d. poslati posamnih delov.

G. Tönnies

69—15

tovarna za stroje, železo in kovinotovarna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

71—48

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Geniki se doposljejo na zahtevanje zastoj.

Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Savolika v Kranju

Bolnemu zdravje!
Pozor! Čitaj!

Slabemu moč!
Pozor! Čitaj!

Pakraške želodčne kapljice

delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjujejo mrzlico in vse druge bolezni, ki nastajajo vsled mrzlice. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Naj vsakdo naroči in naslovi:

Peter Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 59. Slavonija.

Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v.

Slovanska zel

se rabi z upravn sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamoklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodeanju, kataru in odstranjuje goste slinje ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsih in pljučnih bolečinah.

Moja zdravila **Pakraške želodčne kapljice** in **Slovansko zel** priporočajo mnogi najboljši zdravniki.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naroča naravnost od mene pod naslovom:

Peter Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 59. Slavonija.

Čitaj! Naroči! Ne bo Ti žal!

Odgovorni urednik Iv. Pr. Lampret.

Lastnina in tisk Iv. Pr. Lampreta v Kranju.